

Kunst van het beter worden

Schilderij als inspiratie van het kunstbeleid. Gérard Garouste: *L'aveugle et la rivière*

Misschien is het u al overkomen. Gedurende een periode dat het u minder goed ging naar lichaam of geest, trachtte u zich enigszins te verdoven – met een glas wijn meer, of een hevige aandrang opnieuw te gaan roken. En dan, toen u een aangrijpende roman las of een bijzondere film zag, diende het menselijk bestaan zich in zijn volle complexiteit bij u aan. U vergat of verdrong uw zorgen niet, maar ze kregen een reëlere plaats. U ging min of meer beseffen dat het leven niet altijd leuk is, dat uw misère niet tegen u gericht is. Kortom dat het ware leven een rijke schakering kent van vreugde en verdriet, van vallen en opstaan.

DAAN VAN SPEYBROECK

Ook beeldende kunst kan een dergelijk rijke ervaring met het menselijke bestaan teweegbrengen. En kunst in een ziekenhuis wil daar een bijdrage aan leveren. De Commissie Beeldende Kunst heeft zich als missie gesteld kunst te verwerven die iets vertelt over het leven – gaande van ervoor tot erna. De werken pogen een tipje van deze sluier op te lichten, waarbij hij en zij die er oog voor hebben even verwonderd als verheugd op het spoor worden gezet van wat hem of haar in wezen vertrouwd is maar door de dagelijkse, ja soms penibele omstandigheden (of gewoonweg door afstomping en sleur) niet meer actueel kon zijn.

Dat het daarom geen moeilijke of zwaarmoedige kunst moet zijn, bewijst het beeld van Alain Séchas, Vrouwen en kinderen

Vrouwen en kinderen eerst van Alain Séchas Foto: Jan van Teeffelen

eerst, op het poliplein van Vrouw en Kind. De volwassene in haar ongenaakbaarheid – in haar zelfingenomenheid niet vatbaar voor de complexiteit van het leven – staat misschien wel op het punt, via het venijnige keffertje dat zij meent aan de band te houden, aangevallen te worden: zijn scherpe tandjes laten zich al zien. Het kind in zijn onbevangingheid, wordt door zijn hond afgeremd in zijn naïef optimisme met betrekking tot het leven en het medische reilen en zeilen. Men hoeft dit niet per se in het beeld te lezen, er valt best iets anders en nog veel meer in te ontdekken. Intussen blijft het hoe dan ook een verrassend en geestig kunstwerk – en dit niet alleen voor kinderen.

De blinde en het water

Ja, zorgvuldig uitgekozen kunst kan in een UMC voor veel dienen en een meerwaarde betekenen voor patiënten en hun naasten, maar ook voor medewerkers en studenten. Eén schilderij inspireert mij enorm. Dat is het doek van Gérard Garouste: “De blinde en het water”, dat we jammer genoeg niet in de UMC-collectie hebben. Wat is met deze persoon, getekend door het leven, aan de hand? Zijn wereld staat in brand. En het is de vraag of hij zich een blinddoek omdoet omdat hij het niet meer kan of wil zien, of dat hij juist de blinddoek afrukt om oog in oog te staan met het leven zoals het is? Werkt het doorwaden van het water zuiverend, louterend of vormt het een extra obstakel, een dreiging? Een geslaagd kunstwerk geeft hier geen eenduidig antwoord op, en de ene dag zal het ons meer een blinddoek dan een uitnodiging zijn. Maar het feit ons voor dit alternatief te stellen houdt de wereld open. Ik zou bijna zeggen dat de UMC-collectie ernaar streeft de weg open te leggen van de kunst om een beter mens te worden, voor ons allen – hetzij als patiënt, verzorger of arts.